Jaargang 4 nummer 12 Oktober 2026

Parkblad

Voor de bewoners van de
Service Appartementen Oranjewoud

Inhoudsopgave

	Bladzijde
• Van de redactie	3
• Van het bestuur van de bewonersvereniging	4
• Van de directeur	5
• Bijzondere bewoner: Interview met IJsbrand Veenstra	6
• Bijzondere, creatieve bewoners: Wietske en Fred van Kesteren	15
• Uit de Gong	17
• Welk voorwerp verhuist telkens met u mee?	18
• Wonen in de wijk De Akkers	19
• De bibliotheek dicht bij huis	20
• Voor u gelezen	22
• Ons Park	23
• Weet u wat en waar dit is?	25
• Kringloop	26
• Oplossing raadsels Parkblad juli 2026	27
• Puzzels	28
• Recepten	29
• Gedicht	30

Redactie Parkblad:

Leden: *Ria de Groot
*Manuela Rijnders
*Tsjikke van der Kooi-Osinga

Mailadres: parkbladredactie@gmail.com

De redactie houdt zich het recht voor om artikelen in te korten of te weigeren.
Het liefst heeft de redactie een bijdrage in een WORD-bestand.
Wilt u er eventueel een foto bij plaatsen dan ontvangen wij deze foto graag apart van het toegestuurde artikel in JPG- of PGN-bestand (min. 350 kB).
Als u een artikel aanlevert dan sturen wij u, vóór publicatie, het concept zoals het geplaatst gaat worden.
Door een bewuste keuze te maken tussen het aantal kleuren- en zwart/wit-pagina's proberen we de kosten te beperken. Daarover zijn goede afspraken gemaakt.

Mocht u ons (extra) willen steunen, dan kan dat via rekeningnummer NL87 RBRB 8842 323 012 ten name van 'Vereniging voor bewoners serviceapp. Oranjewoud' **onder vermelding van:** '*ten behoeve van het Parkblad'.*

Voorblad

Thomas Hiensch

Volgende uitgave

Deze verschijnt in januari 2027.
*Wilt u een bijdrage leveren, dan ontvangen wij deze graag **vóór 12 december 2026**.*

Van de redactie

Beste bewoners,

We maken inmiddels, met veel plezier, alweer 3 jaar het Parkblad voor u.

Met het Parkblad willen we verbinden, inspireren en informeren.

Na elke uitgave ontvangen we veel positieve reacties, waar we heel blij mee zijn.

Om te kijken of het Parkblad nog steeds aansluit bij uw wensen als lezer, willen wij u hierover graag wat vragen stellen.

Daarom heeft u bij deze uitgave van het Parkblad een enquête ontvangen.

Wij stellen het zeer op prijs als u deze wilt invullen en aan ons wilt retourneren.

Op de enquête staat waar en voor wanneer u deze kunt inleveren.

In het Parkblad van januari 2027 geven wij dan een terugkoppeling van de uitkomsten van de ingevulde enquêtes.

Alvast hartelijk dank voor uw tijd!

Van links naar rechts:
*Manuela Rijnders
*Ria de Groot
*Tsjikke van der Kooi-Osinga

Bewonersvereniging

Beste medebewoners,

In dit nieuwe Parkblad ook weer een update over de activiteiten van de Bewonersvereniging.

De twee informatiebijeenkomsten van de NVVE over levenseinde vraagstukken zijn boven verwachting goed bezocht. De presentaties hebben in ieder geval bij een aantal bezoekers dingen in gang gezet of verder gebracht rond dit onderwerp. Daarmee is het een geslaagd initiatief gebleken. Voor mensen die de informatie nog eens willen nalezen of toch nog willen weten wat er besproken is, is er een mooi verslag, door een van de bezoekers geschreven, beschikbaar. Het verslag is op te vragen bij het secretariaat van de Bewonersvereniging: secretariaatvvb2@gmail.com. Aan donaties is er ruim meer binnengekomen dan nodig is om de kosten te dekken. We hebben besloten het meerdere aan de NVVE te doneren.

In de afgelopen ledenvergadering heeft het bestuur de oproep gekregen om - met in achtneming van de Wet op de Privacy - manieren te zoeken om toch informatie met elkaar te kunnen uitwisselen over bijzondere omstandigheden van medebewoners, zoals een ziekenhuis- opname. Niet vanuit nieuwsgierigheid, maar om als goede buur misschien iets te kunnen betekenen. Samen met de Directie en een bewoner/avg-specialist is de afgelopen tijd gewerkt aan een model, dat tegemoetkomt aan die wens van veel bewoners. Dit zit nu in de afrondende fase. Binnenkort wordt u hier op verschillende manieren verder over geïnformeerd.

Het voltallige bestuur heeft weer een overleg gehad met de Raad van Toezicht van de Stichting. Heel kort gezegd bewaakt deze RvT de doelstelling van de Stichting. We hebben in dat overleg allereerst onze tevredenheid uitgesproken over de huidige gang van zaken op de Vijverlaan. En daarna onze wensen/verwachtingen met betrekking tot de duurzaamheid en klimaatbestendigheid van de woningen en het Paviljoen aangegeven. Ook hebben we de houdbaarheid van het LeefZorg-concept in het licht van de grote tekorten aan zorgpersoneel in de toekomst besproken. Tenslotte hebben we aangedrongen op een hooguit matige verhoging van vooral de huurlasten. Ook van leden van de RvT hebben we het gevoel gekregen gehoord te worden.

We kunnen terugkijken op weer een heel geslaagde Burendag, die we als bestuur samen met de Culturele Commissie hebben georganiseerd. Zo`n honderd buren zijn erop afgekomen en de meesten van hen hebben zich - onder andere afgemeten aan het geluidsniveau - goed vermaakt. Dit ook dankzij de vele „helpende handen“. De thuisblijvers zijn ook dit jaar weer niet vergeten en ook daarbij was weer goede hulp van de buren.

De komende weken organiseren we weer een bijeenkomst voor nieuwe bewoners. Ook gaan bestuursleden - als dat op prijs gesteld wordt - koffiemiddagen bezoeken om te horen, wat er zoal leeft onder de bewoners van de verschillende gebouwen. Daarin is natuurlijk ook ruimte voor vragen en op- en aanmerkingen richting het bestuur.

Namens het bestuur,
Nico Runia

Contactgegevens Bewonersvereniging:
Website: www.bewonersverenigingvijverlaan.nl
Mailadres: secretariaatvvb2@gmail.com
Mobiele nr.: 06 – 52 66 76 57 (voorzitter)

Van de directeur Ruben Grevers

Herfst: terugkijken én vooruitkijken

De herfst is begonnen. Een seizoen waarin de natuur verandert en waarin je bijna vanzelf even terugkijkt op wat achter je ligt en vooruitkijkt naar wat komen gaat. Eigenlijk past dat heel goed bij waar we als Oranjewoud Wonen op dit moment staan.

Zo'n twee jaar geleden hebben we ons nadrukkelijk afgevraagd hoe we ons woonconcept toekomstbestendig kunnen houden. De wereld om ons heen verandert. Mensen willen langer zelfstandig wonen en zelf keuzes blijven maken. Tegelijkertijd staat de professionele zorg onder druk. Daarom kozen we voor een koers met meer eigen regie, meer aandacht voor welzijn en samenwerking en een woonconcept dat aantrekkelijk is voor zowel vitale als minder vitale ouderen.

Als ik nu terugkijk, zie ik dat veel van wat toen nog op papier stond inmiddels werkelijkheid is geworden. De voormalige calamiteitendienst is het Leefzorgteam geworden.
Het verplichte koppelcontract heeft plaatsgemaakt voor een vrijwillig Leefzorgabonnement. Dat bijna 80% van onze bewoners daarvoor heeft gekozen, is een mooie bevestiging dat we met elkaar een goede beweging hebben ingezet.

Tegelijkertijd kijken we vooruit. De komende jaren willen we de nadruk nog meer leggen op leven, welzijn en het behouden van zelfstandigheid. Dat betekent nadrukkelijk niet dat zorg minder belangrijk wordt of verdwijnt. Juist de combinatie maakt ons concept bijzonder. Samen met onze thuiszorgorganisatie Happy Zorg zorgen we ervoor dat professionele zorg beschikbaar is wanneer die nodig is. We werken als ware we één bedrijf.

Met het Leefzorgteam kunnen we al eerder naast bewoners staan: aandacht hebben, signaleren wat iemand nodig heeft en samen kijken wat kan helpen om prettig en zelfstandig te blijven leven. Daarmee vullen we een belangrijke ruimte in vóórdat professionele zorg nodig is, de zogenaamde voorzorgscirkel.
Deze combinatie van een vrijwillig abonnement, persoonlijke nabijheid en een sterke samenwerking met de thuiszorg zie je nog niet veel. We staan daarin ook nog maar aan het begin en zullen samen blijven ontdekken wat werkt en waar behoefte aan is.

Juist daarom zijn ontmoeting, activiteiten, bewegen en gezelligheid zo belangrijk. Een levendig Paviljoen, waar bewoners én bezoekers graag komen, hoort daar vanzelfsprekend bij. Zo willen we niet alleen op het park, maar ook met onze omgeving steeds meer verbinding maken.

Bij zo'n ontwikkeling hoort ook dat we opnieuw naar onze missie en visie gaan kijken. De basis verandert niet: zelfstandig maar niet alleen wonen, eigen regie en aandacht voor elkaar blijven belangrijke uitgangspunten. Wel willen we opnieuw verwoorden wie we inmiddels zijn geworden en waar we de komende jaren samen naartoe willen.

Zoals de herfst laat zien, betekent veranderen niet dat je alles achter je laat. Je neemt mee wat waardevol is en maakt ruimte voor iets nieuws. Dat is ook hoe ik naar Oranjewoud Wonen kijk: trots op wat we samen hebben opgebouwd, en met vertrouwen en nieuwsgierigheid op weg naar de volgende fase op dit unieke park.

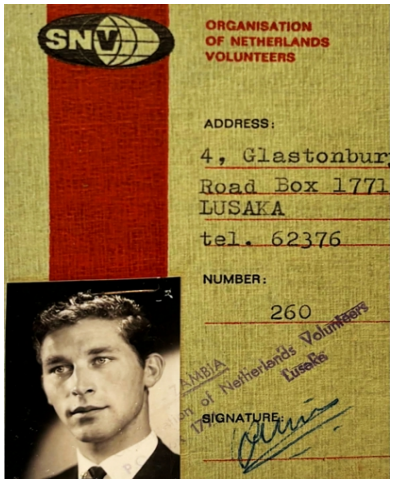
Hartelijke groet,
Ruben Grevers

Interview met drs. IJsbrand Veenstra

door Tsjikke van der Kooi-Osinga en Manuela Rijnders

De heer Veenstra heeft in mei/juni 2026, met een neef, een reis naar Zambia gemaakt en wilde ons daar wel graag over vertellen. Het was niet zomaar een reis, want zestig jaar geleden heeft hij er twee jaar als vrijwilliger gewerkt.

Het verhaal begint toen hij in militaire dienst zat.
Dat was een mooie tijd en in die tijd bij de marechaussee, is hij ook nog trompettist geweest. Ook waren ze elke week een paar uur bij een veldpredikant. En, zo vertelt hij "ik was daar niet voor de godsdienst, maar het was gewoon een gezellige middag. En daar hing een poster en hierover raakte ik aan de praat met de predikant.
Daar is het begonnen."
Wij vroegen hem wat het was dat hem aansprak in die poster.
"Ik heb wel een beetje een avontuurlijke inslag.
En je bent jong (21 jaar) en je ziet dat en dan denk je hé, dat lijkt me wel wat. Ik was nieuwsgierig".
Hij heeft toen het Ministerie van Buitenlandse Zaken aangeschreven en kwam bij de Stichting Nederlandse Vrijwilligers terecht, de SNV. Dat is een aparte Stichting binnen Buitenlandse Zaken. Hij heeft nog meegemaakt dat het Ministerie van Ontwikkelingshulp in 1965 ontstond, als onderdeel van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

IJsbrand is technisch opgeleid. Na de opleiding kwam hij bij 'boer Smit' terecht en kwam in aanraking met alles wat met het boerenbedrijf te maken had: de trekker, de machines, al dat soort dingen. Dus hij had daar wel wat ervaring mee en dacht, ze vragen voor Zambia iemand die wat met die machines om kan gaan. Dus hij heeft gesolliciteerd en moest veel testen doen. Hij had de ambachtsschool gedaan, maar ondanks dat werd hij toch uitgezonden met een groep van zo'n twintig mensen. Er waren verpleegkundigen bij, auto-monteurs en landbouwspecialisten. IJsbrand werd geplaatst in Manyinga, samen met een man die de tuinbouwschool had gedaan. Zambia is een groot land het is 17 keer groter dan Nederland.

Hierboven het land Zambia.

Het rode gedeelte is Manyinga.

Het gele gedeelte is de North-Western Province waar Mayinga in ligt.

Voordat de groep naar Zambia ging, kregen ze in het Tropeninstituut een opleiding van drie maanden. Ze leerden alles wat nodig was, onder andere Engels.
Op de vraag waarom hij juist daarnaartoe werd uitgezonden vertelt hij dat er ter plaatse van tevoren veldwerk was gedaan en was bepaald dat daar wel iets kon gebeuren. Dat werd niet zomaar even op eigen houtje gedaan. Dat werd allemaal goed geregeld in overleg met de Zambiaanse overheid, waar zij overigens zelf ook een goed contact mee hadden toen ze daar zaten.
Voordat ze in Mayinga terecht kwamen verbleven ze eerst en aantal nachten in Lusaka. Lusaka is de hoofdstad van Zambia. In die eerste paar dagen moest er van alles geregeld worden en kregen ze uitleg over diverse zaken. Ze gingen ook op bezoek bij president Kaunda.
Na deze dagen zijn ze morgens vroeg vertrokken richting Mayinga. Dit was een kleine 1.000 km. rijden, dus niet bepaald 'naast de deur'. Voor onderdak had iedereen een kleine caravan meegekregen.
Dit gaf een stukje privacy.
Het was al midden in de nacht voordat ze daar aankwamen, maar je was jong en dat kon je allemaal hebben.
Dat was geen probleem.
Het dorpje zelf had maar een paar honderd inwoners en er was een katholieke missiepost.

Ze werden heel hartelijk ontvangen met o.a. bananen, eieren en dergelijke, omdat zij daar kwamen helpen. En dit ondanks dat de bevolking zelf in armoede leefde.
De bevolking is heel vredelievend. Er zijn daar veel verschillende stammen, elk met hun eigen religie. Wel is het een overwegend christelijk land. Het katholicisme is daar gebracht.

In Mayinga was één winkeltje, dat was van een Portugees. Dat was de enige winkel die daar was. Bij die missiepost zat een klein hospitaaltje. Daar konden ze je helpen met simpele problemen. Gelukkig hebben ze daar nooit gebruik van hoeven maken.
Wat ze wel uit voorzorg bij zich hadden was een tegengif voor slangen. In de auto lag tegengif dat tegen de hitte kon, en bij de caravans hadden ze het in de koelkast liggen.
Ze hadden een koelkast op petroleum en dat werkte prima.

De caravans hadden ze in een soort driehoek geplaatst, er in het midden een dakje boven gemaakt en op de grond een stukje beton gestort, zodat ze daar wat makkelijker en beter konden zitten om te eten e.d.
Naast de caravans hadden ze de beschikking over één auto met z'n tweeën, een Land Rover.

Hier wordt nog gewerkt aan het bij elkaar plaatsen van de caravans. Het afdak is al klaar.

Daar kregen ze de beschikking over een trekker met een wagen, een ploeg, een eg en een plantmachine. Hiermee konden ze het land bewerken en moesten ze de bevolking leren hoe hiermee om te gaan. De reden dat ze daar waren was om een landbouwcoöperatie op te zetten.
Daarna zou dan een volgende groep komen om het verder af te maken. In twee jaar kun je best veel opbouwen, maar dat ging daar niet zo snel. Je moet niet vergeten dat die mensen bij wijze van spreken wel '500 jaar' achteropliepen.
'De man van de tuinbouwschool' moest de bevolking van alles leren over gewassen.
Toen was er nog niet zo'n grote verscheidenheid, hoofdzakelijk mais en pinda's. Ook waren er in de natuur een hoop dingen te vinden, zoals cassave. Je zag dan ook veel kinderen met 'een cassavebuikje' rondlopen, als gevolg van de eenzijdige voeding.

Voor het eten koken en dat soort zaken, hadden ze een jongeman die hun hielp, waarmee hij dan geld verdiende. Ze behandelden hem als een van hun, want dat was de gewoonte in Nederland. Op een gegeven moment kreeg zijn vrouw een baby'tje. Na ongeveer een halfjaar, en IJsbrand weet niet meer hoe het gekomen is, vond hij het kennelijk nodig om die mensen te leren hoe je een kind wast. Die kinderen daar werden nooit gewassen. Die worden alleen afgeveegd.

Ondanks dat hij zelf nog nooit een kind had gewassen zette hij het kind in een teiltje om het te wassen.
Nou, dat trok wel bekijks en iedereen kwam er omheen staan om te kijken hoe hij dat deed.

De bevolking zelf woonde in hutten met rieten daken. De bevolking leefde hun leven in armoede, maar waren toen der tijd niet ongelukkig leek het.

Elke stam had een opperhoofd, die ze 'chief' noemden. Omdat de Engelsen in Zambia gezeten hebben was er veel 'verengelst'.
Die chief, was een super dronkenlap. Ze kwamen daar wel eens om de contacten te onderhouden. De chief had een flink aantal vrouwen.
Dat is daar heel gewoon.

Vlakbij waar de caravans stonden liep er een riviertje en ze hadden daar een terrastuin gemaakt tot aan de rand van het riviertje.
IJsbrand zwom destijds wel in het riviertje, waarbij hij bilharzia opliep. Dit komt door de aanwezigheid van larven in het zoete oppervlaktewater die door de huid dringen. Hiervoor werd hij behandeld en kreeg medicijnen waarvan hij grote 'konijnenogen' kreeg.
Op een dag zaten ze bij de caravan te eten en hoorden ze geschreeuw vanuit de richting van de brug. Vlak langs hun plek liep een weg en was er een de brug over de rivier.
Daar keken ze namelijk op uit. Er kwamen een paar kinderen aanlopen en riepen "een vrouw in het water, een vrouw in het water".
Zij erheen. IJsbrand, die een 'haantje de voorste' is, zoals hij zelf zegt, heeft haar uit het water gehaald. Zij leek aardig wat drank op te hebben en bleek een van de vrouwen van de chief te zijn.
Ze hebben haar teruggebracht en het verhaal verteld. En wat gebeurde er, hij schonk hun deze vrouw.
Toen hebben ze de chief, met heel veel moeite, uitgelegd dat dat in onze cultuur echt niet gebruikelijk was en haar daar achtergelaten, maar ze konden natuurlijk niets meer verkeerd doen bij de chief.

Uitzicht op de brug vanaf de caravans gezien.

IJsbrand kreeg in Zambia op een gegeven moment verkering met een dochter van de directeur van de Sugar Company. Dat is een van de grootste maatschappijen vanuit Engeland en die hadden daar een hele grote fabriek. Het was een mooi en heel leuk meisje met rood haar. Maar het bleek niet voorbestemd. Zo ging dat in die tijd.
Hij heeft ook een tijdje in Livingston gezeten. Hij weet niet meer hoe het gegaan is maar daar trof hij een meisje, Cathy Powell. Haar vader was een RAF-piloot en die vloog voor de Zambiaanse president.
Zij heeft IJsbrand onder andere mee genomen om te paardrijden en dergelijke. En later is hij bij haar moeder en haar broers in Engeland geweest.
Haar moeder had zo'n zwarte Engelse taxi. Die nam hem overal mee naar toe, verschillende universiteiten, kathedralen, van alles.
Cathy is ook in Heerenveen geweest. Zijn ouders hadden geen plek om te slapen, maar zijn zus is met een boer getrouwd, dus die hadden ruimte genoeg. Het was heel leuk om haar in Nederland te ontvangen.

Nadat hij terug was uit Zambia kwam hij op de politieschool terecht. Daar kwam op een gegeven moment natuurlijk ter sprake dat hij in Zambia was geweest.
Hij vertelt: "We hadden daar een leraar staatsrecht, en die zei wat is dat leuk en vroeg "wil je hierover niet in andere klassen vertellen"?" Nou, toen heb ik in alle klassen een presentatie gehouden".
Uiteindelijk heeft hij 32 jaar bij de politie gewerkt, waarbij hij naast zijn werk, in de loop van de tijd, nog de opleiding 'bestuursrecht arbeidsorganisatie en arbeidspsychologie' gedaan heeft.

2026

En nu in 2026 is IJsbrand dus weer terug geweest naar Zambia. Hoe is dat idee ontstaan?
“Ik had al jaren het idee, dat ik het toch nog wel eens een keer wilde zien. Heel goed wetende dat ik daar niets zou vinden van wat ik achter gelaten had, maar toch, ik was daar wel nieuwsgierig naar.”
Voor 2020 werd de hele reis gepland. Helaas kwam corona en ging de reis niet door en bleef het er een beetje bij, en toen had hij ook nog de pech dat hij ziek werd.
Totdat hij voor een paar maanden geleden op een zondagochtend zat te praten met zijn zus en haar man, en hun oudste zoon (zijn neef) met zijn vriendin.
Die neef is toevallig ook politieman, net als IJsbrand was. De neef heeft altijd op Curaçao en Sint-Maarten gewerkt, en werkt momenteel in Nederland. Hij is recherche chef in Zwolle. Hij wordt vaak uitgezonden voor de VN en voor andere organisaties. Het is dus een hele avontuurlijke ‘knaap’ en overal al geweest, behalve Azië en Afrika.
Toen kregen ze het er zo over, teruggaan naar Zambia maar niemand hebben die mee kon gaan en hij niet alleen wilde gaan. Toen zei zijn neef “nou dan wil ik wel mee”.
Hij kon 14 dagen vrij krijgen, niet langer omdat hij geen vrije dagen meer had, maar geen probleem, als je de reis goed plant dan is dat genoeg om alles te zien wat je wilt zien.
Dus alles geregeld en daar gingen ze.
“Dan stap je daar op de Zambiaanse grond, en dan gaat er toch wel wat door je heen. Dan denk je van zozo, het is bijna 60 jaar terug dat ik hier ook stond”.
Ze zijn naar een hotel gegaan en twee nachten gebleven. En dan zie je dat Lusaka, waar destijds maar één weg doorheen liep, nu een metropool is. Daar wonen enkele miljoenen mensen. Toen nog geen honderdduizend. Zo’n groot verschil in al die jaren.
Ze hebben verschillende plaatsen opgezocht waar IJsbrand destijds geweest is.
‘Aan vroeger denken, aan het kolonialisme en dat soort dingen’, dat hebben ze twee dagen gedaan.

Daarna zijn ze naar Livingston gegaan, net als toen, *de Victoriawatervallen* bezocht.
Er is daar niks veranderd. Het stroomt nog altijd.

Het was wel bijzonder vertelde hij dat als je dan met die mensen praat en omgaat, denk je, hé, zij zijn niet veranderd. Nog steeds hartstikke aardig, vriendelijk en heel behulpzaam.
Echt onvoorstelbaar, ondanks dat ze onder de Engelsen hebben gezeten.
Ze zijn twee dagen in Livingstone gebleven en daarna rondgereden, helemaal bovenlangs, naar het vierlandenpunt, van Zambia, Zimbabwe, Namibia en Botswana.
Daar was IJsbrand toendertijd niet geweest.
Van daaruit gingen ze op weg naar Mayinga.
Op een gegeven moment namen ze een verkeerde afslag en toen kwamen ze in het zand terecht. Het was maar goed dat ze een vierwiel aangedreven auto (Toyota Indy) hadden anders waren ze vast komen te zitten.
Ze zouden langs de spoorlijn moeten rijden, maar de kaart stuurde hun steeds de verkeerde kant op, bleek achteraf. En ze konden daar ook niet langs. Dus weer terug.
’s Avonds heel laat kwamen ze in een heel klein dorpje terecht. Hier zagen ze twee/drie andere auto’s, dus concludeerden ze dat hier ook wel meer reizigers zouden moeten zijn.

Ze raken aan de praat met een hele aardige man en die zei dat ze de volgende dag naar het houtbedrijf moesten gaan. Daar hebben ze rangers die de chauffeurs met de vrachtauto's begeleiden en die weten de exacte weg.
Daarna vroegen ze of er in dit plaatsje ook een mogelijkheid was om te slapen, want ze zaten midden in 'de bush-bush' (boesboes).
Er was een soort 'rest house'. Daar aangekomen werden ze ontvangen door een jong verlegen meisje en een man, maar in ieder geval werden ze geholpen.
Ze kregen twee kamers. Nogal eenvoudig. Ze sliepen op een houten bed, er was wc zonder bril en er zat geen spoelwater bij, en de douche werkte ook niet, maar gelukkig was de deken schoon. Gelukkig hadden ze vochtige wasdoekjes bij zich waar ze zich mee konden opfrissen. Op de meeste plaatsen waar ze sliepen, behalve in Lusaka en Livingstone, kreeg je geen ontbijt. Dat moesten ze zelf regelen. Ze durfden onderweg niet het lokale eten te kopen. Daarom hadden ze bij het vierlandenpunt, waar het 'modern' was, brood, jam, yoghurt en heel veel water gekocht. Daar hebben ze een dag of vier op geleefd. Wat prima te doen was en je loopt geen risico om ziek te worden.

De volgende dag naar het houtbedrijf gereden en een van de rangers maakte een tekening van hoe ze moesten rijden. Ze moesten langs de spoorbaan en op een gegeven moment er overheen, dan richting een houthakkerskamp rijden en vanaf daar weer verder.
Ze hebben ook nog twee mannen achterin meegenomen. Die mochten naar huis.
Mannen werken daar een tijd en mogen af en toe even naar hun familie terug om vervolgens weer terug te gaan om te werken. En dat zijn geen werkdagen van 8 uur, zoals wij dat hier kennen, maar van 's morgens vroeg tot 's avonds laat.
Uiteindelijk kwamen ze, wat later in de middag, dan toch in Mayinga aan. Eerst maar even naar de missiepost toe om te kijken of ze daar een slaapplaats konden regelen. Daar waren hele goede kamers, maar ook hier was de douche slecht, maar de wc was wel goed.
Het water voor de douche komt uit een tank die op het dak staat, die regelmatig wordt bijgevuld, maar er staat natuurlijk geen druk op het water. Maar goed je kon je wel wassen en het water was niet koud. De temperatuur tijdens hun reis was zo'n 23, 24 graden.
Wat dat betreft was het een goede tijd om te reizen.

Op de weg naar Mayinga waren ze langs een fabriek voorbij gereden en die is van de destijds opgerichte Coöperatie. Die was veel groter geworden. Het was mooi om te zien dat het zich verder ontwikkeld heeft.

Het bleek dat Mayinga in al die jaren een stad geworden was. Met allemaal winkels en zijstraten. Het leuke was, toen hij bij de missiepost vroeg hoeveel bruggen er nu waren,
bleek het er nog steeds maar één te zijn. Maar één brug! En daar hadden zij destijds vlakbij gezeten, nog geen honderd meter ervan af.
Dus gingen ze op weg naar die brug. En het was inderdaad precies diezelfde brug. Zo mooi. De foto's van toen en nu zijn gelijk, het was allemaal precies hetzelfde.
En ze vonden ook nog de plek waar ze hadden gestaan met de caravans, want *een deel van het betonplaatje* lag er nog. Geweldig toch.
"Dan sta je op die plek, kijkend naar die brug en je ziet rechts ervan het riviertje. Hoe bestaat het? Dat doet je wel wat, na 60 jaar".

Uiteindelijk vertrokken ze op een morgen rond half zes en zagen ze onderweg allemaal mensen lopen die aan de wegen werkten. Ze spraken met iemand en hij zei “ik moet op een bepaald tijdstip op mijn werk zijn, maar ik moet 15 kilometer lopen.
En ’s avonds na de hele dag gewerkt te hebben weer terug”. Wij zouden zeggen, zorg voor een busje voor het vervoeren van die mensen, maar dat kost natuurlijk geld. En die arbeiders komen niet in opstand, omdat ze anders hun werk kwijt zijn.
Veel mensen zijn nog ‘slaaf’. En dat klinkt heel vreselijk en dat komt omdat de Chinezen het hele land uitputten. Dat begon 60 jaar geleden al. Zambia is namelijk een van de rijkste landen van mineralen en edelstenen.

Onderweg maakten ze een tussenstop in Solwezi. Hier zat vroeger de teamleider, maar daar hadden ze in die tijd niets mee van doen. Hier in de buurt is een grote kopermijn.
Vervolgens zijn ze een paar honderd kilometer verder gereden en kwamen we in Ndola.
Ook hier is een grote kopermijn, net als in Kitwe, niet zover daar vandaan.
Het is onvoorstelbaar wat je daar ziet. De wegen die ze nodig hebben om de materialen aan en af te voeren zijn allemaal verhard.
Dat wordt allemaal gedaan door de Chinezen. Honderden kilometers lange wegen met allemaal werkplaatsen. En veel Chinese auto’s van mensen die in de mijnen in de dagbouw werken. Honderden, misschien wel duizenden. Je kunt het je niet voorstellen. En op de gebouwen zag je de Chinese en de Zambiaanse naam van de bedrijven staan.
Er zijn inmiddels Afrikaanse landen die de Chinezen eruit gooien, wat te snappen is.
Het verschil van toen en nu is dat de bevolking veel groter/massaler is geworden. Helaas is er maar een klein percentage dat het beter heeft gekregen. Dat zie je dan aan de dure auto’s, Landrovers, Audi’s, BMW’s.
Maar Mayinga heeft gewoon nog een arme bevolking. En dat waren ze vroeger ook, ze hadden wel genoeg te eten al was het vaak eenzijdig. En onderling was er ook geen strijd.
Nu is een groep van die bevolking, voornamelijk jongeren, die natuurlijk zien hoe het ook zou kunnen.
Onderweg troffen ze een werknemer, een Zambiaan, die met een mondkapje voor en helemaal ingepakt, midden op een kruising in het stof, het verkeer stond te regelen.
Je hebt daar rode stof, van de Kalahari, een uitgestrekte halfwoestijn (met savannes, graslanden en kenmerkende rode zandduinen).
Omdat ze niet zeker wisten welke weg ze moesten hebben vroegen ze hem wat de weg naar Lusaka was. Hij zei “dat is die weg en please (alsjeblieft) water please water”. Natuurlijk kreeg hij water, want ze hadden genoeg water bij zich. Het is ongelooflijk, want je ziet over honderden kilometers mensen aan het werk maar je zag nergens iets met water staan of schaftketen ofzo. Je wilt iedereen wel water geven, maar dat kon natuurlijk niet. Wat toch een groot verschil met hoe goed wij het hier hebben.

Destijds, 60 jaar geleden, was er heel sporadisch ergens een school. Dat waren heel vaak katholieke scholen of van Jehova’s getuigen.
Nu zijn er heel veel scholen. En daar gaat het op dezelfde manier als de Engelsen, ze lopen allemaal in een uniform.
In Lusaka zelf zijn er ook middelbare scholen en universiteiten. Ze waren daar in een museum en daar stond een grote universiteit naast, dus er worden zeker mensen opgeleid tegenwoordig. Maar hoe dat gaat en wie dat financiert, weet IJsbrand niet.
In Lusaka wonen natuurlijk ook een hoop Zambianen die wel geld hebben, maar dat is nog echt niet zo lang. Het verschil is zo verschrikkelijk groot wat je ziet, en het is zo enorm groot geworden.

Op een gegeven moment reden ze langs een bepaalde wijk en daar zag het zwart van de mensen, het leken er wel duizenden. En het was een en al armoede. Ze hebben niks. Dat zijn allemaal mensen die vanuit het land daar naartoe komen, want die denken bij de stad is er werk en krijg ik eten. Het is zo erg.
Zij reden verder en komen op een weg met drie banen aan elke kant. Op een bepaald moment ging de weg over in twee banen, dus de linkerbaan moest samenvoegen met de baan ernaast. Even daarna stonden een paar politiemensen naar het verkeer te kijken en ze wilden dat wij stopten. In het Engels zeiden ze dat wij een overtreding hadden begaan, want we gingen van de ene baan naar de andere baan. IJsbrand en zijn neef waren verbaasd en moesten ook wel lachen, want ze konden niet anders dan van baan verwisselen.
Toen zei zijn neef in het Engels, “Ik ben ook een politieagent en ik ken de wet”. Daar wilde de vrouwelijke politieagent, die hun staande had gehouden, dan wel even een bewijs van zien, dus liet hij zijn pasje zien.
Ze ging bij de andere collega’s langs om het te laten zien. Er werd verder niet meer over de overtreding gesproken. Maar waarom doen ze dat nou zul je denken. Waarschijnlijk om geld te krijgen, maar niet voor de overheid, maar als aanvulling op hun salaris. Dat is natuurlijk niet legaal, maar zo gaat het daar.
Wat hieruit blijkt is dat het nog ‘geen rozengeur en maneschijn’ is. Je mag verwachten dat de politie een redelijk inkomen heeft, maar blijkbaar valt dat dus tegen.

Zambia heeft tegenwoordig een consul. Vroeger was er een ambassade. De zoon van de voormalige burgemeester van Apeldoorn, de heer drs. Beelaerts van Blokland, was destijds ambassadeur.
Naar aanleiding hiervan heeft IJsbrand nog twee leuke anekdotes uit het verleden.
“Ik heb heel even in Lusaka gewerkt, waar we van alles moesten doen. Ik had geen vrachtwagenrijbewijs, maar ik reed wel op een vrachtwagen. Op een dag moest ik een hondenhok wegbrengen. Dat moest van de Duitse naar de Nederlandse ambassade.
Nou, daar kwam ik dus de heer Beelaerts van Blokland tegen en die tegen mij zei, “kom vanavond maar lekker eten”. Nou prima zei ik, ik kom wel eten. Ik daar naartoe en hij zei: “Doe maar gewoon hoor, kom we gaan op het terras even wat drinken”. We zaten op het terras en hij zei “je mag je voeten ook wel op de rand leggen hoor”. “Het was een hele gewone man. Heel bijzonder”.
In die tijd in Lusaka heeft IJsbrand veel met Engelsen gewerkt. En ze gingen nog wel eens naar feesten. En zo vertelt hij: “Daar had je twee aparte groepen vrouwen. Je had de Sunshine Girls en je had de Contract Girls. En de Sunshine Girls werkten in de ziekenhuizen. en de Contract Girls voor het Zambiaanse gouvernement.

In het begin van de reis hebben IJsbrand en zijn neef de consul gebeld, een aardige man. Ze vroegen of Zambia nog steeds veilig is en of ze wel of niet naar bepaalde gebieden konden gaan? “Dat was allemaal geen probleem”, zei de consul en hij had het ook over de bevolkingsaanwas, dat die zo verschrikkelijk snel ging, en het daardoor voor de overheid bijna niet bij te houden was van wat er allemaal wel en niet moet gebeuren. Dat is voor hun een probleem. Bijvoorbeeld de stad Lusaka, waar veel mensen van buitenaf naar toe zijn gekomen en dat dus van honderdduizend naar een miljoen inwoners is gegaan.

Doktersposten zijn er, net als toen, nog steeds en tegenwoordig ook wel ziekenhuisposten. In de grote steden zijn die op zich goed, maar je kunt het niet vergelijken met Nederland. Toendertijd zaten er ook Nederlandse artsen en dat is nog steeds zo.
Artsen in de opleiding of net afgestudeerd willen wel graag naar het buitenland komen, omdat ze daar meer mogen, meer kunnen uitproberen, dus veel ervaring op kunnen doen.

Zambia is een mooi land, maar geen vakantieland. Het heeft wel een mooi groot park, het Kafue National Park, dat veel groter is dan Nederland, maar het is geen afgesloten gebied. Je hebt natuurlijk de grotere plaatsen, zoals Livingstone, Lusaka, Ndola en Kitwe, maar daaromheen is niet veel.
Dan is er het vierlandenpunt, maar daar is verder ook weinig. Het overgrote deel van het land is anders niks dan bosschages en steppes. Je kunt eventueel wel met een safari mee.

De boodschap van het verhaal is dat het leven in dit soort landen soms wat wordt geromantiseerd. Natuurlijk zijn er wel dingen veranderd, maar veel mensen leven gewoon nog in armoede en in Zambia worden ze dan ook nog eens uitgebuit door de Chinezen.
En ondanks alles blijven die mensen zo vriendelijk. Dat is zo bijzonder. Zelfs tegen ons als blanken, terwijl blanken hun onderdrukten en uitbuiten. Dat is ongelofelijk.
In Nederland realiseren we ons niet altijd voldoende hoe goed wij het hier hebben.

Tot slot heeft IJsbrand nog een leuk voorbeeld.
“Op een gegeven moment moesten we een hele eind lopen om wat geld en wat eten te halen. Omdat ik last heb van een knie ging ik op de terugweg even op een steen zitten.
Er waren wat jonge mannen van een jaar of 20/25 en die kwamen op ons af en vroegen wat er aan de hand was. Dus ik vertelde van mijn knie. “Oh, blijf maar rustig zitten”, zeiden ze.
Toen ik weer ging staan, liepen ze voor me uit om mensen aan de kant te duwen, want ik moest erlangs. Uiteraard begrepen we dat ze hier wat geld voor wilden hebben, wat we ze dan ook hebben gegeven. Heel behulpzaam, maar ook pure armoede dus”.

Voor zichzelf, zijn zoon en kleinkinderen heeft IJsbrand een aandenken meegenomen.
Echt authentiek Zambiaanse houtsnijwerk, en niet dat ‘Chinees spul’.
Ze waren in Lusaka waar tegenwoordig van die luxe winkelcentra zijn met allemaal marmer en heel veel luxe. Ongelooflijk daar zo midden in de bush-bush’ (boesboes).
Daar zitten ook Zambianen die wat willen verdienen, maar die hebben niet het geld om zo’n winkel te huren. Vlakbij, op een lokale markt was van alles te koop en ook veel houtsnijwerk.
Het allermooiste was, ze zaten daar ter plekke te houtsnijden.
Dus hebben ze daar het een en ander gekocht.
IJsbrand heeft voor zichzelf een mooie olifant gekocht.

Bijzondere, creatieve bewoners door Ria de Groot

Sinds bijna een jaar wonen in de Lisdodde Wietske en Fred van Kesteren. Tevoren woonden ze in Bakkeveen, waar Wietske veel creatieve activiteiten organiseerde. Reden genoeg voor een gesprek, want die kunnen we hier ook wel gebruiken!

Wietske was altijd al creatief, en vooral in de nachtdiensten als verpleegkundige zaten ze te breien, te haken, te borduren, als het even rustig was. Ook later voor de kinderen maakte ze veel kleren, waarbij ze zelf de patronen aanpaste. Toen de kinderen uit huis waren kwam er ruimte in huis en begon ze met creatieve workshops, in kleine groepjes: schilderen van porselein, glas, kaarten maken, sieraden maken, scrapbooking, servettentechniek, houtbewerken.

Al gauw was de animo zo groot dat ze in het dienstencentrum in het dorp verder ging, korte activiteiten maar ook bijvoorbeeld een langdurige handwerkgroep van zo'n 20 dames. Er kwamen meer begeleiders bij, zo druk werd het, en ze volgde zelf ook allerlei cursussen.

Na 15 jaar moest het atelier in het dienstencentrum wijken voor nieuwbouw. Wat nu? Stilzitten achter de geraniums was niet de bedoeling. Samen met een vriendin begon ze met het ontwerpen en maken van teddyberen. Hiervoor volgden ze workshops in Duitsland. Aanvankelijk voor vrienden en bekenden, maar er kwamen vragen naar speciale beren, bijvoorbeeld: een beer als geboorte cadeau, voor mensen die bemoediging nodig hebben, voor zieke mensen, demente mensen in een verpleeghuis, kortom overal waar een teddybeer tot steun kan zijn.

Er zijn Friese beertjes, echtpaarbeertjes voor trouwdagen, beren die praten en beren die zwijgen. Een beer voor elke gelegenheid!

Dit leidde in 2023 tot de Stichting Tolkes Bears, genoemd naar achternamen van de beide dames, Wietske en Henny. En nu maken ze niet alleen beren maar ook andere dieren op bestelling.
Met de opbrengst kunnen ze dan weer beren doneren aan anderen.

Een heel bijzonder aanbod is het volgende:
Van kledingstukken van dierbare overledenen worden prachtige kussens en dieren gemaakt. Hierop worden de geboorte- en overlijdensdata geborduurd. Bijvoorbeeld een olifant, die van een vest werd gemaakt, kussens van een broek en blouse.
Wietske wil graag creatieve cursussen, kort of langer gaan organiseren in het Paviljoen.
Ze denkt onder andere aan een handwerkgroep, waarbij eenieder eigen handwerk meeneemt, en waar je elkaar kunt helpen met ideeën en suggesties. Op de burendag hebt u kennis kunnen maken met haar, en met alle mogelijkheden tot fijn creatief bezig zijn.
Ook in de nieuwsbrief zult u er meer van lezen.

Fred zit ook niet stil. Hij organiseerde vroeger allerlei uitjes met boot, bus, en ook survivaltochten. Dat laatste is wellicht niet zo geschikt……

Hij wil best uitjes organiseren, bijvoorbeeld boottochtjes, bustochten, naar Aqua Zoo, ergens pannenkoeken gaan eten.
Via de nieuwsbrief blijft u op de hoogte van zijn plannen.

Uit de Gong door Ria de Groot

In de Gong vaan mei 2014 stond een stukje over de bedrijfshulpverlening, een mooie aanleiding hierover wat informatie te verzamelen.

Bedrijfshulpverlening (**BHV**)
Dit is de hulp die wordt verleend bij ongewenste gebeurtenissen in een organisatie, die de veiligheid en/of gezondheid van de werknemers en andere aanwezigen bedreigen, zoals ongevallen en brand. Bedrijfshulpverlening is verplicht voor werkgevers in Nederland

Arbeidsomstandighedenwet
In deze Wet wordt onder andere gesproken van het verlenen van deskundige bijstand op het gebied van bedrijfshulpverlening. Werknemers die deze deskundige bijstand binnen een bedrijf of instelling verlenen, worden bedrijfshulpverleners (Bhv'ers) genoemd.

Intern noodplan
In het intern noodplan staat beschreven welke maatregelen en voorzieningen het bedrijf heeft genomen om na een ongeval of incident tijdig en op de juiste wijze te kunnen reageren, hoe en wie er reageren wanneer op basis van de aanwezige en het incident of calamiteit. Een onderdeel van het noodplan is 'een ontruimingsplan'

Vroeger in de Oranjewoudflat waren er veel meer medewerkers, zodat een BHV verplicht was. Dat het er bij een oefening serieus aan toe ging bewijzen de foto's (hoewel de reanimatie wel erg hardhandig was….).

Coby verbindt 'slachtoffer' Janneke=>

In het huidige Oranjewoud Wonen liggen de zaken anders, en een groot deel van wat de BHV inhoudt wordt nu door het Leefzorgteam verzorgd. Toch hebben we ook nu nog Bhv'ers, dus reden genoeg om eens te gaan praten met twee van hen.

Het Leefzorgteam bestaat uit 6 verpleegkundigen. In hun opleiding en nascholing zit te weinig echte EHBO, en dat is een belangrijke Bhv-taak. Hierin worden ze jaarlijks bijgeschoold. Te denken valt aan: reanimatie, ernstige bloedingen, omgaan met een AED, tiltechnieken wanneer iemand op de grond ligt, inclusief gebruik van een mobiele tillift, werking van brandblussers. En er is een uitgebreide EHBO-koffer.

Een ontruimingsplan, ingeval van brand of andere calamiteiten is een taak van de brandweer. Echter ook hierbij is de aanwezigheid van het team onmisbaar: bij ontruiming van het Paviljoen (bij een zaal vol mensen moet je echt wel weten wat je moet doen). Het weten waar de kwetsbare mensen wonen die niet mobiel zijn, of zichzelf niet meer kunnen redden bij brand.

Noodvoorzieningen zijn er in het Paviljoen, zoals water, noodradio. En er zijn afspraken over hoe het team werkt in noodgevallen, zoals bijvoorbeeld het langdurig uitvallen van de stroom. Want vergeet niet, ook de alarmering werkt dan niet! Zo is de BHV een belangrijke en praktische invulling voor de veiligheid van de bewoners.

Welk voorwerp verhuist telkens met u mee? door Manuela Rijnders

Het theeservies van mevrouw Mattie van der Meer.

Naar aanleiding van de oproep in de nieuwsbrief voor een verhaal voor deze rubriek, kreeg ik een telefoontje van mevrouw Van der Meer die zei dat ze wel wat wilde vertellen over haar theeserviesje. Ik vertelde haar dat wij het heel leuk vonden dat zij reageerde op de oproep. En dus een afspraak gemaakt.
Mevrouw van der Meer en haar man (Harm) wonen naar tevredenheid ongeveer 14 maanden aan de Vijverlaan. Ze is geboren in Hallum en is vernoemd naar haar oma, Martje, van vaders kant.
Inmiddels heeft mevrouw Van der Meer de mooie leeftijd van 82 jaar bereikt.
En onlangs hebben ze hun 60-jarig huwelijksfeest mogen vieren met hun drie kinderen en zeven kleinkinderen (in de leeftijd van 14 - 25 jaar). Ter gelegenheid hiervan zijn ze ook vanuit de Gemeente uitgenodigd voor een bijeenkomst in Tjaarda.
Mevrouw Van der Meer is de jongste uit een gezin met drie kinderen. Zij is 9 jaar jonger dan haar broer en zus. Haar moeder was al 40 jaar toen zij werd geboren.
Toen mevrouw Van der Meer ging trouwen nam haar vader haar mee naar de zolder waar hij een doos had staan waar, in vloeipapier, een theeservies in zat. Hij vroeg haar of zij het mooi vond, en dat vond ze zeker. Omdat haar broer en zus het niet wilden hebben kreeg zij het als geschenk voor haar huwelijk.
Oorspronkelijk hoorde er ook nog een theebus bij, maar die is in de jaren helaas gesneuveld. Haar vader had het servies van zijn moeder geërfd, die jong was overleden. Als haar vader later nog weleens kwam logeren dan streek hij liefkozend even over het servies en zei dan dat hij het zo mooi vond dat zijn dochter het had staan. Ze heeft het servies nu dus al 60 jaar in bezit en het is zo'n zeven keer meeverhuisd.
Het stond jaren in een kast en nu staat het op een mooi theetafeltje.

Beppe In Friese dracht

Het is een mooie herinnering aan haar vader en aan haar beppe, die ze zelf nooit heeft gekend.
Op de vraag of het theeservies misschien naar een van haar kinderen gaat geeft ze aan dat het misschien wel naar een van haar twee dochters zou kunnen gaan, als die het zouden willen hebben.
Met dank aan mevrouw Van der Meer voor haar verhaal.

Velen van u hebben ook vast een voorwerp dat al lang met u meereist en waar een verhaal bij hoort. Wij, de redactie, zouden het leuk vinden als u dit met ons en de medebewoners zou willen delen in het Parkblad.
Laat het ons weten! We kunnen bij u langskomen en uw verhaal opschrijven, maar u mag het natuurlijk ook zelf op papier bij ons aanleveren.
Dit kan via ons mailadres: parkbladredactie@gmail.com of op papier in brievenbus nr. 94 (Lisdodde) of u kunt ons bellen op 06 – 222 40 440.

Wonen in de wijk De Akkers door Ria de Groot

Elk kwartaal krijgen we de nieuwsbrief van De Akkers, en onlangs was er een enquête bij, waarin vooral gevraagd werd naar wensen: wat kan de wijkvereniging voor u organiseren. Mooie reden om aan te schuiven bij het bestuur en te bespreken wat we voor elkaar zouden kunnen betekenen.

De enquête: deze was op 1.100 adressen bezorgd, er kwamen 80 retour, waarvan 10 van de Vijverlaan. Dit was wel teleurstellend, maar niet onverwacht. Wat wel jammer was, was dat het bij ons niet in de nieuwsbrief was vermeld.

Het einde Zomerfeest was een suggestie, die op 5 september plaatsvond. Hier werd duidelijk wie er wonen in De Akkers, er waren twee mensen van de Vijverlaan, enkele volwassenen en heel veel kinderen, bijna allen van buitenlandse afkomst.

In de jaren dat de wijk bestaat is ze totaal veranderd: begonnen als nieuwbouwwijk waar iedereen tegelijk nieuw kwam wonen, ontstond er al snel een actieve wijkvereniging, kwamen er veel activiteiten en waren de mensen veel meer bij elkaar betrokken, kenden de mensen in hun straat. Er was een grote sociale cohesie. Die is helaas gaandeweg verdwenen, de onderlinge contacten verarmden door een andere groep bewoners met een andere taal, andere cultuur, andere leefstijl.

Het werd moeilijk voor het bestuur om naast de vaste activiteiten, die altijd in de nieuwsbrieven vermeld worden, ook eenmalige acties te bedenken, die zouden aanslaan bij deze gemengde groep bewoners. Waar ook de bewoners van de Vijverlaan toe behoren, om het geheel nog wat gemengder te maken…..

Met de bewoners van de vroegere Oranjewoudflat was geen contact, geen interesse van het bestuur. Nu komen enkele bewoners uit de wijk nog regelmatig koffiedrinken. Dit stamt nog uit de tijd dat door nieuwbouw de wijkvereniging even geen onderdak had, maar ook hiermee blijven de contacten beperkt. Toch wonen we in deze wijk en het is toch wel jammer dat we er geen deel van uitmaken.

We spraken af om elkaar beter op de hoogte te houden van de activiteiten en meer ‘reclame’ te maken in het Paviljoen en op de prikborden, en wellicht ook samen iets te organiseren in het Paviljoen.

Deze wens sluit naadloos aan bij de visie van onze directeur, om het Paviljoen tot een verbindende plek te maken in de wijk. Natuurlijk niet als wijkcentrum, maar wel als ontmoetingspunt voor iedereen. De bewoners van de Vijverlaan leven tenslotte niet achter een slagboom. Er zijn afgelopen jaar al verschillende gesprekken geweest met onze buren: onder andere met Alliade, Thialf, Caleidoscoop, Wijkcoördinator, Gemeente, wijkvereniging. ‘Samenwerken maakt het leven levendiger.’

De bibliotheek dicht bij huis – een vertrouwde plek op de Vijverlaan door Tsjikke van der Kooi-0singa

Al zo'n 40 à 45 jaar is er op dit terrein een Bibliotheekdependance. Wanneer precies de eerste boeken hier hun plek kregen, is helaas niet meer te achterhalen. Wat we wel weten, is dat de bibliotheek in al die jaren is uitgegroeid tot een vertrouwde en waardevolle plek voor de bewoners.

In de beginjaren werd de dependance bemand door twee betaalde medewerkers van de bibliotheek. Later namen vrijwilligers het werk over. En dat doen zij nog steeds, met veel enthousiasme en betrokkenheid.

Een van de vertrouwde gezichten is **Brannie de Vos**. Zij is inmiddels al meer dan twintig jaar verbonden aan de bibliotheek. **Titia Dijkstra en Mettie Koops** kwamen er in 2011 bij. Samen zorgen zij ervoor dat de bibliotheek iedere week klaar staat op de vertrouwde plek. Ze hebben geen vaste, afzonderlijke taken, maar kennen alle drie het systeem en de werkwijze goed. Dat is erg handig, want als één van hen een keer niet aanwezig kan zijn, kunnen de anderen het werk gewoon overnemen.

Brannie zorgt daarnaast voor het halen en brengen van boeken van en naar de grote bibliotheek in Heerenveen. Dat is voor haar goed te combineren, omdat ze in de buurt van de bibliotheek woont.

Wie bij de dependance langs gaat, ziet dat hier nog met een kaartsysteem en nummering wordt gewerkt. Misschien niet van deze tijd, maar juist voor sommige leden hier is het heel prettig. Het helpt bijvoorbeeld wanneer iemand even niet meer weet welk boek hij of zij eerder heeft gelezen of waar het bijbehorende pasje gebleven is.

Wat vooral opvalt, is hoeveel plezier de drie dames nog altijd beleven aan hun vrijwilligerswerk. Ze noemen het mooi en dankbaar werk. En dat is begrijpelijk.
De bibliotheek gaat namelijk over veel meer dan alleen boeken.

Er is contact met de leden, er worden ervaringen uitgewisseld en natuurlijk gaat het vaak over boeken en schrijvers. Maar tijdens zo'n bezoek komen ook allerlei andere onderwerpen ter sprake. Soms gaat het over wat iemand heeft gelezen, soms over het dagelijks leven en soms is het gewoon fijn om even een praatje te maken. Juist dat persoonlijke contact maakt de bibliotheek zo bijzonder.

Lezen opent volgens de dames een wereld die veel groter is dan de wereld om ons heen. Een goed boek kan je meenemen naar een andere tijd, een ander land of een heel ander leven. Het prikkelt de nieuwsgierigheid en houdt ons brein actief. Zelf lezen ze ook nog graag. Vooral detectives en boeken over geschiedenis hebben hun interesse.
Namen als **Henning Mankell, Harlan Coben en Geert Mak** komen daarbij ter sprake.

Iedere dinsdagmorgen is de bibliotheek geopend van **9.30 tot 11.30 uur**. En dat is eigenlijk heel bijzonder: de dependance is er altijd. Ook tijdens vakanties is de bibliotheek gewoon open. Zo weten de bewoners dat ze iedere dinsdagmorgen terecht kunnen voor een boek, een reservering of gewoon voor een gezellig praatje.

Ook voor mensen die minder gemakkelijk naar Heerenveen kunnen reizen, is deze bibliotheek van grote waarde. Wie hier lid wordt, draagt bovendien bij aan een grotere collectie. Voor ieder lid kunnen namelijk tien boeken beschikbaar komen. Meer leden voor deze dependance betekent dus ook meer keuze voor de mensen die hier wonen.
Wat nog belangrijk is te noemen is de ruime keuze in het aantal groot letterboeken.

Een boek reserveren kan natuurlijk ook. En wanneer iemand door ziekte of tijdelijke mobiliteitsproblemen niet zelf naar de bibliotheek kan komen, wordt er meegedacht. Boeken kunnen dan worden gehaald en gebracht.

Na al die jaren is de bibliotheek daarmee veel meer geworden dan een plek waar boeken worden uitgeleend. Het is een vertrouwde plek waar mensen elkaar ontmoeten, waar verhalen worden gedeeld en waar altijd ruimte is voor een goed boek én een goed gesprek.

Dankzij de inzet van Brannie, Titia en Mettie blijft deze kleine bibliotheek dicht bij huis een plek waar mensen graag komen. Een plek die misschien bescheiden van omvang is, maar van grote betekenis voor degenen die er gebruik van maken.

Voor u gelezen door Titia Dijkstra

Een autobiografisch boek
HAMSTERS IN JE HERSENEN

Schrijver Joachim Meyerhoff
(acteur, auteur en verhalenverteller)

De 51-jarige Joachim helpt zijn dochter met een werkstuk als hij plotseling vreemde schitteringen ziet en zich onwel voelt. Hij denkt dat het door het computerscherm komt, maar als de symptomen verergeren en hij de kracht uit zijn linker lichaamsdeel verliest, begrijpen ze dat er iets flink mis is.
Er komt een ambulance met 2 jonge onervaren verplegers.
Als dan ook nog blijkt dat er in Wenen geen plaats is en dat hij vervoerd moet worden naar ver buiten Wenen, begint er een reis die zeer humoristisch wordt beschreven.

Het zet de toon voor het hele boek: zeer humoristisch, soms zelfs hilarisch, maar vaak toch met een ondertoon van angst en onzekerheid.

Het is een beroerte en Joachim gaat naar de stroke unit met medepatiënten.
Hij schrijft nu met humor, maar ook met mededogen over zijn zaalgenoten, de verpleging, zijn revalidatie en over de absurde incidenten die hij meemaakt in de wereld waarin hij zo onverwacht is beland.
Vooral in de nacht slaat de angst toe. Slapen lukt niet, de angst om niet weer wakker te worden is te groot. Hij probeert zijn gedachten positiever te maken door toneelteksten te reciteren -geheugen werkt nog- en aan leuke dingen te denken. Zoals aan de reis met zijn broer naar Noorwegen en met zijn vrouw naar Afrika.
Alle herinneringen worden prachtig beschreven.
Hij verhuist naar een 1 persoons kamer, maar ook daar blijven de nachten moeilijk.
In een van die nachten gaat hij naar buiten. Hij scharrelt moeizaam naar een bankje en ziet en observeert er wilde hamsters. Dit "reisje" is voor hem als een avontuur en nu kan hij zijn bezoek ook iets vertellen.
Hij is weer mobiel en wordt ontslagen met heel veel medicijnen en een arm en hand die nog wel oefeningen nodig hebben.
Hij beseft dat hij geluk heeft gehad, maar dat het nooit weer wordt zoals het was.

Dit boek was in Duitsland een bestseller.
Het kwam uit met de titel ‘Hamster im hinteren Stromgebiet’.
Titel geënt op woorden van de neurologe. Joachim waardeerde haar zeer.
Recensies waren wisselend, maar 1 recensent schreef:
"Je zou dit boek op recept moeten kunnen krijgen."

Ons park door Ria de Groot

De hete, erg droge zomer is weer voor bij, en gelukkig is de tuin weer opgefrist door regelmatige regenbuien. Jammer genoeg ging de zomeractie niet door, planten en fruitstruiken hadden te veel geleden.

De kruidenbakken daarentegen staan er weer vol bij, plukken maar, heerlijk verse munt in de thee en peterselie in de bouillon. Ook de dahlia's hebben zich hersteld, zodat er weer geplukt kan worden. Ook in de nazomer en herfst bloeit er nog van alles.

De tuingroepers, ook wel tuinbesjes genoemd, hebben heel erg veel onkruid gewied en weg gekruid. Omdat er nog wat weinig bodembedekkers in de borders groeiden, wel geplant maar kwijnend door de droogte,
greep het onkruid haar kans. Voorbijgaande bewoners noemden het vaak onbegonnen werk maar we oogsten ook veel waardering, want wat knapt een border ervan op!

De Parkcommissie hield haar herfstvergadering, waarbij de plannen van hovenier Meintje werden besproken. In de loop van herfst en winter zal er veel verplant en nieuw geplant worden, borders krijgen een andere vorm, de entree van het park rechts wordt leeggehaald en krijgt mooie haagjes. Maaien, snoeien, grondverrijking voor nog meer bodembedekkers.
Werk genoeg! Er zullen twee plantmiddagen gekozen worden, let op de nieuwsbrief.

De vijver, die bijna dichtgroeide door het riet, werd op 1 oktober weer ecologisch geschoond. Het riet wordt met een maaibootje tot onder de waterlijn afgemaaid.
Omdat de wortels blijven bestaan komt het net zo hard weer op, volgend jaar. Echter het met wortel en tak uitroeien vernielt de bodem, en het bodemleven, ook de boeren mogen slechts 1 x per 5 jaar hun sloten op die manier radicaal schonen.

Ook dit najaar wil de tuingroep weer maximaal veel bollen planten. Het tevoorschijn komen van krokusjes, narcissen en tulpen luidt elke jaar de lente in, en de winter uit. Dit keer planten we vooral verwilderingsbollen, en ook wat dieper in de grond, zodat we op een mooi resultaat hopen, zeker langs de vijverrand.

En er is een kweekkasje aangeschaft vanuit de donateurspot. Aan het eind van de winter wordt dat tegen de IBC-watertank bevestigd, en kunnen we de uit eigen tuin geoogste zaadjes opkweken en hopelijk overal planten.

Het park wordt steeds mooier, en dat is ook te danken aan de donateurs, die ons nog steeds weten te vinden. Planten, struiken, bollen, geld, alles krijgt een plek in een tuin die voor ons allen is.

Weet u wat en waar dit is?

Oplossing uit Parkblad van juli 2026

Het schuurtje met tuingereedschap dat staat op het veldje tegenover ‘De Lisdodde’.

Met dank aan Marijke Monsma-Molenmaker

Kringloop.

Verouderd,
verpulverd tot brokken,
vermalen tot gruis.

Verzameld,
gestapeld,
tot graf van een thuis.

Geworden tot leefgrond,
een schuilplaats.

De cirkel is rond.

Marijke Monsma-Molenmaker

Oplossing raadsels uit het Parkblad van juli 2026

Raadsel	**Oplossing**
Boven in een molen is een lamp. Beneden zijn 3 schakelaars. De molenaar wil weten welke schakelaar van die lamp is. Hij mag maar 1 schakelaar aan- en uitzetten. Hoe doet hij dat?	Hij doet eerst de 1e schakelaar aan. Die laat hij 5 minuten aan. Dan doet hij de 1e uit en de 2e aan. Dan loopt hij naar boven en als de lamp aan is, is het de 2e schakelaar. Als hij uit is, voelt hij aan de lamp. Als die lamp warm is, is het de 1e schakelaar. Als het geen van beide is, is het de 3e schakelaar.
Wanneer noemen we het cijfer 2 geen 2 maar 10?	Als we op de klok kijken!
Ik ben een oneven getal. Haal één letter van mij weg en ik word even.	Zeven; haal de ‘z’ weg, dan houd je ‘even’ over.
Waarom wordt er in China meer rijst gegeten dan in Japan?	Omdat China veel groter en meer inwoners heeft dan Japan.
Onderweg naar de winkel liep ik een vrouw tegemoet. Deze vrouw had 2 rugzakken met in elke rugzak 3 katten, met elk 3 kittens. Katten en mensen bij elkaar, met z’n hoe velen liepen we naar de winkel?	Alleen ik ging naar de winkel. De vrouw met de katten liep me tegemoet en ging dus de andere kant op.
Ik beweeg omlaag maar nooit omhoog. Ik rol maar sta nooit op. Als ik er ben, knap je daar niet van op. Wat ben ik?	Een traan.
Er zijn 2 broers met bruin haar, 3 broers met blond haar en 4 broers met rood haar. Ze hebben allemaal 1 zus. Hoeveel zussen zijn er?	Een, want ze zijn broers van elkaar.
Ik leef zonder lucht. Ben zo koud als water en heb een harnas zonder te rinkelen. Wat ben ik?	Een vis.
Er zijn 5 broers. Tom eet een boterham, Erwin schaakt, Klaas kijkt televisie, Thomas voetbalt. Wat doet de 5de broer?	Schaken, want Erwin schaakt, de rest niet en je kan niet in je eentje schaken. Dus de 5de broer en Erwin schaken.
Wat kan je vasthouden met je linkerhand, maar nooit met je rechterhand?	Je rechter elleboog.
Er ligt een boot in het water en er hangt een ladder overheen die in het water hangt. Het wateroppervlak ligt precies op een trede en er zit twintig centimeter tussen de treden. Het water stijgt met vijf centimeter per uur, het is nu twee uur. Hoe laat is het water bij de volgende trede?	Nooit, want als het water stijgt, stijgt de boot ook en de ladder hangt er overheen.
Ik ben wie ik ben, maar als je weet wie ik ben, ben ik niet meer wie ik ben. Wat ben ik?	Een geheim.
Noem drie opeenvolgende dagen zonder de woorden ‘maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag’ te gebruiken.	Gisteren, vandaag, morgen.
Wat heeft steden, maar geen huizen. Bossen, maar geen bomen. Zeeën, maar geen water?	Een landkaart.

Puzzels: *In het volgende Parkblad vindt u de oplossing van deze puzzels.*

1	5			2	3	4	7	
2						1		
		8	5	4				6
9	2		3					4
8	6				2	9	3	
			4	8		7		
6		1						9
	9		8		5	6		
		5		9	7	3		1

HERLE-VING	HUID-OPENING	KAART-SPEL				
ON-DERNE-MINGS-RAAD	→		SCHIJF VIS			
DICHT OER-WOUD	→					
AAN-BEDEN PER-SOON	→					
KAMER-PLANT	GRA-FICUS	→				

Recepten

Pompoenstamppot met geitenkaas en walnoten

Recept voor 2 personen, bereidingstijd: 30 minuten

Benodigdheden:

- 250 gr aardappels
- 350 gr pompoen
- 0.5 blokje boter
- 75 ml melk
- 0.5 theelepel gedroogde salie of heel fijngesneden verse salie
- ½ appel
- 62,5 gr. geitenkaas
- 35 gr. walnoten
- 25 gr. rucola

Bereidingswijze:

Schil indien nodig de aardappelen en snijd er grove blokjes van. Schil ook de pompoen en snijd blokjes net zo groot als de aardappel. Voeg beide in een pan en voeg water toe tot alles onder water staat. Kook ongeveer 12 minuten of tot de pompoen en aardappel gaar is. Hak in de tussentijd de walnoten en snijd de appel in blokjes. Schil de appel eerst als je dit lekker vindt! Giet het water af en laat nog even dampen met de deksel op de pan. Voeg dan als eerst de melk beetje bij beetje toe en begin met prakken tot een grove stamppot.
Voeg dan ook een klontje boter, de salie en de helft van de geitenkaas toe. Meng goed door tot dit lekker gesmolten is. Voeg als laatste de helft van de walnoten, de stukjes appel en rucola aan de stamppot toe en meng nog een keer goed. Bewaar een klein beetje rucola voor de garnering. Serveer de stamppot met de overgebleven geitenkaas, rucola en walnoten er bovenop.

Appel-peren-crumble met kruidnoten

Recept voor 2 personen, bereidingstijd: 15 + 30 min.

Benodigdheden:

- 1,5 appel
- 1 peer
- 15 gr. rozijnen
- 38 gr. kruidnoten
- 25 gr. koude roomboter
- 0,5 el. + 25 gr. suiker
- 50 gr. bloem
- 1 tl. speculaaskruiden
- snuf zout
- vanille ijs/slagroom

Bereidingswijze:

Verwarm de oven voor op 200 graden. Wel de rozijnen in een schaaltje warm water om ze wat zachter te maken. Schil de appels en peren, verwijder het klokhuis en snijd ze in stukken van circa 1,5 x 1,5 cm. Doe het in een ovenschaal.
Verdeel de speculaaskruiden en 0,5 eetlepel suiker over het fruit en roer even om.
Voeg vervolgens de rozijnen toe en laat de smaken goed op elkaar inwerken.
Maak het kruimeldeeg.
Snijd de (koude!) boter in blokjes en doe deze in een kom. Voeg de bloem en de suiker toe en meng dit door elkaar. Het deeg moet geen massa worden, maar allemaal losse kruimels.
Dit doe je door het deeg een beetje tussen je handen heen en weer te wrijven.
Hak de kruidnoten in grove stukken. Voeg deze bij de kruimels en meng om. Verdeel de kruimels over de appels en peren heen.
Bak de appel-peren crumble in 30 minuten af in de voorverwarmde oven.
Serveer met ijs en/of slagroom.

De oudjes en hun drie miljoen

Een oud echtpaar ging naar bed
op het nachtkastje twee bekers met tanden
Vol liefde keek de man naar zijn vrouw
en streelde haar rimpelige handen

Hij zei; al meer dan vijftig jaar
zijn wij heel gelukkig meid
Geloof mij maar als ik zeg
ik wil je voor één miljoen niet kwijt.

Dat weet ik man zei de vrouw
maar ook jij bent niet te koop
zelfs niet voor twee miljoen
en dat is toch een hele hoop.

Zo lagen zij daar te saam
op de rand van hun leven
Twee mensen die elkander
al zoveel hebben gegeven.

Ze zeiden; welterusten hoor en
zij gaven elkaar toen nog een zoen
Hij fluisterde; is de deur goed op slot?
Want hier ligt toch wel drie miljoen!

Gedicht © 2015 Tine de Jong
(uit mijn gedichten archief 1970-1972)
https://tinedejong.blogspot.com/2015/12/de-oudjes-en-hun-drie-miljoen.html
https://tinedejong.blogspot.com

Aangeboden door mevr. Zondervan